

Nr. 24
An. VII
1884.

Gherla
15/27
Dec.

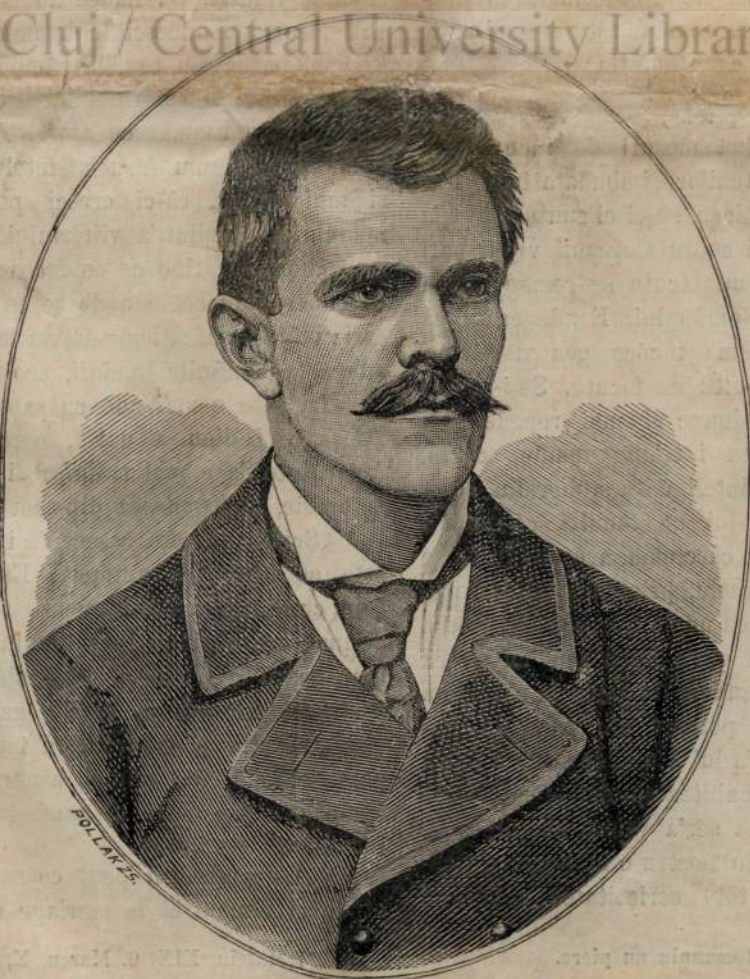
FAMILIULU FAMILEI

Apare in 1/13 si 15/27 a lunei. — Pretiulu pre unu anu e 4 fl., $\frac{1}{2}$ anu 2 fl.
pentru Romani'a pre anu 10 franci — lei noi.

ISAIA B. BOSCO.

Tenerulu pre care lu reprezenta portretul de facia, — bene cunoscutu publiculu nostru cetitoriu din frumosele inspiratiuni poetice publicate su pseudonimulu Iasonu Bianco, — s'a nascutu in comun'a Nyermegy (cottulu Biharului) din parinti preoti Alex. Bosco si mum'a Flórea. In etate de 6 ani a inceputu invetiamentulu la scól'a evreésca din comun'a natala, dupa unu anu a mersu la Bélfenyér pentru limb'a magiara, de aici la Béel spre a-si urmá studiile, de unde apoi parentii sei vediéndu cá invetia bine, lu dusera in 1863 la Beiusiu, unde absolvi scolile cu eminenatie si se para cá are se devina unu omu mare... durere, cá nu asiá s'a intemplatu...

Dovéda de talentulu seu ageru e cá la scól'a evreésca din sátu a invetiatu cetirea si scrierea israelita din propri'a s'a diligintia, ascultandu prelegerile de afara prin chei'a usiei, — cáci invetiatoriulu la óra

limbei evreéscii goniá afara pre toti neevreii.

Cá studentu a inceputu a face poesii ince in a dóu'a clasa gymnasiála. Dar' produsele prime literare pâna la 1872 tóte le-au aruncatu in Dunare, in numeru de preste 150 bucati. La anululu 1870 servi in armat'a austriaca. —

In 1874 deveni robu pe unu anu pentru unu tristu incidentu provenit din unu amoru nefericitu. — De aci incepu apoi dílele lui amare si totu mai amare, prin ce si talentulu lui s'a inadusitu de gânduri triste, pâna cându in urma la 5 Maiu a c. intr'un nefericitu momentu 'si curmá firulu vietiei cei atátu de sbatute de valurile sortiei vitrege.

— Dela dênసుlu avemu si unu volumu marisioru de poesii edate priu Tipografi'a diecesana din Aradu — venitulu caror'a intregu fú lasatu de autoru in favorulu nou-edificândului seminarju a diecesei Aradului.

CASATORI'A.

— Studiu socialu premiata cu 100 franci. —

(Fine.)

Obiceiurile ce pomeniramu aci inse au inceputu a nu se mai tiéne pe alocurea, ci se pastrédia mai multu acel'a alu mesei cu daru; adeca la mésa in sér'a nuntiei toti mesenii trebue se daruiesca pe mirésa cu cev'a bani, ér' ea le dá câte unu servetu infloratu cu arniciu si borangicu ori chiar' si numai de bumbacu, ori de tortu, ori de inu. In unele pârti se obicínuesce cà mirés'a arunca legatur'a din capu pâna in trei ori cându o gâtesce nasia-s'a a dóu'a dí de nunta. Pe la câmpii, dupa nunta mirés'a se tunde, i-se pune fesu si-apoi se imbrobodesce cu unu feliu de conciu.

Suntu localitati unde exista obiceiulu cà fét'a care e gat'a de maritatu ese la hora purtandu dóue servete, frumosu cusute cu arniciuri la brâu unulu in drépt'a altulu in sténg'a. Dlu V. A. Ureche in „Escursiuni in Mauro-Vlachia“ ne aréta cà si Românele de-acolo cá si cele de-aiaci „aduna parale“ la nunta si „dá daruri“ si cà si acolo ginerele se preface cà își bate pe tovarasi'a lui inse acést'a chiar' cându a venitu si si-a petítu mirés'a, in urm'a unei criticari totu prefacute din partea mamei fetii.

Se vede cà Românulu își tiéne obiceiurile lui acelea-si preste mări si tieri. Elu române totu elu ori-mâie si in ori ce nevoi si-si dice cu credintia:

Si cáu tempu Românú voiu fi
Nu mé temú cà voiu peri!*)

Aru fi de doritu a se luá mesuri de incuragiare pentru inlesnirea casatoriei sateniloru, imbuunatându-li-se necontentitu sórtea si traiulu loru cà-ci ei suntu pârgli'a pe care se sprigina nati'a, ei suntu Curcanii viteji cari au dusu spaima in pagâni si au facutu se remâe lumea intréga uimita de bravur'a Românului. E adeveratu cà s'a fâcutu cev'a dela o vreme incóce pentru sórtea tieranului, dar' mai e inca multu de facutu. Se i-se dea lumina si dreptate si vomu ajunge si mai repede mai departe de unde amu ajunsu intr'unu tempu scurtu. Poporulu Romanu e blandu, inteligentu si moralu. Déca petrece multu la serbatorile lui de familia cá nunt'a etc., déca bea in serbatori la cârciuma, acést'a nu va se dica cà e betívu; o nu; e veselu, prietenosu si darnicu. Betívolu nu e bunu de nemicu nu se trezesce nici odata, își face viétia necontentitu la gur'a butii séu cu sticl'a la gur'a lui, pe tieranulu Romanu ílu duce la cârciuma obiceiulu ér' nu vitiulu; aci petrece elu pâna la imurgitu apoi pléca cu femeí'a lui acasa, se scóla a dóu'a dí cu diorile si e in câmpu inaintea sórelui si muncesce cátu siepte tóta diuliti'a pâna sér'a voiosu si plinu de glume si de spiritu. Tieranulu nostru e iubitoriu de casatorie si o contractéza cu tóta seriositatea sufletului

seu si cu dragoste sincera. Insuratórea lui e mai multu din inclinatiune. — Ei se petiescu mai multu singuri, la hora mai alesu; o pareche de bete, unu inelu séu unu servetu dela brâu schimbatu intre fét'a si flacau e odorulu prin care inimile loru s'au legatu si s'au fagaduitu reciproc si cându din obiceiu flacaulu vine se céra pe fét'a in casatoria dela parinti, ei dejá suntu intielesi si placuti unulu altuí'a. E cev'a nedescrisu de pitorescu a-i vedea venindu in stoluri dela hore si petreceri luati imbracie fete cu flacai cu o incredere sincera si cu o dragoste adeverata de care este inflacaratu sufletulu loru plinu de sêmtiemente nobile si generóse. Câtea poesia si câtea curatienia in inim'a loru! Suntu raritati la ei fagaduelile neimplinite, mai alesu in materi'a de casatoria; pe celu ce nu se tiene de vorba ílu scie totu satulu cà nu e omu de tréba. In câte-v'a mici escursiuni pre la unii din muntii nostri m'amu convinsu de bunetatea de inima, de petrunderea si bunulu sêmtiu alu satéanului nostru; s'ar' mirá cine-v'a cum aceste cualitati au potutu ele patrunde prin acele vagauni retrase si selbaticóse, dér' esplicati'a e fórte lesne: ele suntu inascute in Românú. Treceti Carpatii, in Transilvaní'a, si in Bucoviu'a cunosci pe Românú numai de cátu dupa caracterulu lui francu si loialu, cunosci pe Românca dupa afabilitatea si surisulu ei de ospitalitate si buna-vointia. O! femee Românú, tu dragalasié tierancútiá, tu ce muncesci de demaneti'a pâna in noptatu alaturi cu barbatulu teu, la câmpu la staulu si dai patriei soldati bravi si cetatienii laboriosi, onóre tie, din oricare unghiu romanescu ai fi! Tu tii cas'a cu o pâne si o imbraci cu unu fusu cá fetele din poveste, dér' faci si mai multu cà-ci cresci pe braçiele tale vitegi'a némului si credinti'a viitoriului. A venitu diu'a cându se face si pentru tine ce se facea numai pentru barbatu, ti-se deschidu scóle unde se te cunosci si se te scí ce esci; in curéndu si legea íti va face dreptate. Mergi de te adapa la fântânile luminii, acolo vei dá peste adeveru!

La sate e mai adéacu sapata sentinti'a casatoriei: „Ceea ce D-dieu a unitu, omulu se nu despartia.“*) Aci casatori'a e mai trainica si divortiturile mai rari cá la orasie, unde adesea din usu se face abusu.

Scimu ce este casatori'a in codici, — se vedemu ce este ea innaintea animei: Este dragostea cimentata prin credintia si devotamentu reciproc, este schintei'a divina care aprinde in sufletulu omului 'emulatiunea la bine, mare si frumosu, este tabernaculu in care se adapostesce fericirea, pe care o gasescu aci numai acei ce „cu credintia si cu dragoste intra intr'ésulu,“ si nu-lu parasescu de cátu numai atunci cându pléca se spue ângeriloru din ceriu cà pameentulu își are paradisulu seu intemeiatu pe iubire.

„L'amour seul peut consacrer l'union de l'homme et de la femme et le mariage sera vraiment indissolub-

*) V. Alesandri. Poesi'a: Romanulu nu pieré.

*) Mateiu, XIX, 6. Marcu, X, 9.

le quand l'homme et la femme s'aimeront d'un véritable amour; car le véritable amour ne peut ni changer ni s'éteindre. Le ciel et la terre changeront, mais l'amour ne peut ni passer ni charger; il est éternel, parce qu'il est Dieu." (L'Abbé Constant.)

„Dragostea și concordi'a suntu tînt'a maritagiului" dîce Milton, și totu așa dîcu și acei ce nu știu că-au mai disu-o cine-v'a dar' o sîntu în inim'a lor. Romî-nulu dîce: Me însor, me maritu pentru a aretá adeca că face casatoria, sîu se casatoresce. Amendoue aceste cuvînte își au derivatiunea în limb'a muma: dela *Maritus* s'a facutu verbulu maritare, adeca a luá barbatu; dela *uxor* (*uxoris*, *genit.*) s'a facutu verbulu însurare sîu a-si luá soția; ér' a se casatori va se dîca, — precumu vedemu, a-si face casa: — omulu neînsuratu n'are casa, că-ci cas'a presupune famili'a, și famili'a o formédia barbatulu și feme'i'a.

Secolulu nostru pôte se dîca, că a facutu cev'a pentru casatoria, dându femeii locu alaturi cu barbatulu la focariulu intelectualu și deschidîndu-i mai multe cariere în sfer'a activitatii, și desî totu mai e de facutu dér' elu are glori'a de a deschide o cale neteda secolulu ce-i urmédia. Nu vedu unde e tiran'á, — de care se plîngu unele femei, — în maritagiu? Feme'i'a e adi în casatoria egala barbatulu ei. Cine n'a vedîutu femei maritate vendîndu ele produsele moșiei, ori ale viei etc., — afaceri în care nu e destiunea de acte prin tribunalu, — și câte femei nu suntu casierii în tóta putearea cuventulu ai venituriloru casei? Barbatii nostri au încredere adi în noi; lumin'a la care știe că luamu parte cu ei de-o potrivă i-i autorisá la acést'a și ei privescu cu multumire progresele timpulu. Déca legea are mai pușina încredere în noi, legile nu suntu facute de barbatii nostri dar' se voru reface de fii nostri.

Se damu pușina dreptate secolulu nostru! elu nu e tocmai secolulu metalulu; casatoriile de anima au începutu a cășigá terenu și radacini, și partea acestoru soiuri de casatorii e fericirea și multumirea deplină, că-ci e anim'a ce se întâlnește pe sine și sufletulu ce șe oglîndește în dragostea din adîncurile sale.

Déca barbatulu și feme'i'a se complectédia unulu prin altulu, prin amóre reciproca se redica spre Dîmnedieire, și acésta amóre intarita prin sigilulu casatoriei pórta caracterulu maiestosu alu eternitatii.

„M'am gînditu adesea, dîce Rousseau, că déca s'ar' putea prelungi fericirea amorulu în casatoria, amu avea paradisulu pe pamentu." Elu crede că acést'a nu e imposibilu și éta-i recet'a: „Continuati, dîce elu adresându-se cătra barbati, a fi amantulu soției vóstre și cându sunteti soșulu ei."

— NB. Despre obiceiurile de nunta la diferite popóra vomu vorbi într'unu studiu aparte. —

Eufrosina Homoricénu Stoeneșcu.

CORDELI'A.

— *Novela originala.* —

Erá renumitu dlu Plopsioreanu; aveá o încredere mare, și o clientela cum dadusé Ddieu numai la pușini dîntre advocatii resfirati prin provincia. La aste se mai adaugá și starea lui bunicica, o soția modelu — apoi că și coróna a vietii, dóue fiice dezvoltate că frumseti, că-ci înainte loru se depuneáu onori și adorari, omage și tóte celelalte gingasii ce aduna juneti'a din florósele ei cîmpii, spre a preserá calea fiutiiloru prêmárite.

În sesonulu trecut, tinerii fasionabilei societati din capitala și giuru, formara dóue caste adorátore, — că-ci dóue eráu regine, dóue stapânitóre!

Un'a blonda și eterica, — alba că crinulu, ér' în ochi că viorulu. — Cealalta bruna, cu busta mai pronunziata, — pre buze cu surisulu distinctiunei, dar în ochi cu o strălucire de totu robitóre.

La bazarulu arangiatu, ele și manufacturele loru produsera sensatiune. În concertulu filantropa primisera eloge mai frenese că artistele. Pe lacu în patinatu, sîu pe parchetulu de jocu intruntau ele o asiá bogatia de gratii, încátu devenisera singurele stapâne ale vastulu imperiu de — inime.

Serbatorirea și deosebit'a abundantia de sîntîri ce le urmă maría frumseti'a lor, — ér' triumfele secerate, fericéau presté fire parintii, cari în tóte aste prevedeau aurora viitórei vietii a ficeiloru lor.

Erá dara un'a din viscolósele dîle a iernei, cându se gasi la Dn'a Brezoianu unu cercu de persóne, ce se obicinuisé lumea ale privi lînga ea, întocmai că pe nisece stele ce încungiuráu unu cometu rar.

Trei ani se implinira de cându mori Dlu Brezoianu, omu bunu dar' cu pricepere căm marginita. Cu tóte aste tiner'a nevasta 'lu gelise cu lacrimi sincere, că-ci desî le contrastá vîrst'a că érn'a cu primavér'a — elu i fusese unu adevératu prietinu și parinte ingrigitoru.

Acum erá singura în nisece moșii ce-i asiguráu unu traiu nu brilantu — dar' cătu se pôte de confortu și variatu prin distractiunile modei și a capriciulu.

Tiner'a, veduva — o fiintia deplinu interesanta — nu poteá óre fi periculósa?

În ea nu se gaseá frumseti'a tipica, nu plastic'a adorabila — dar' erá caldura dragalasia și naivitate sicánitóre. În asemenea casuri poporulu dîce: e mai multu dracu, că ângeru!

Cu spiritulu și lipiciulu ei ar' fi ajunsu în spiti'a tamâieriloru, de nu aveá copilésc'a onestitate, și rapitóre resignare cu care respundeá: juni'a stapânéscu, eu am trecut din poft'a invingeriloru!

— „Mâne! dîse supratenentele Iacobescu, mâne e ultim'a ocașiune a admirá complexulu frumóseloru nóstre, — încheierea carnevalulu fagaduesce a reuni totu ce posiede elit'a mai gratiosu!"

— Nesmintitu! sum numai curiosu a sci, duce-voru si de asta óra sororile Plopsioreanu trofeele triumfalui? — întrebă dr. Bianchi.

„Vorbite dóra de acele D.-sióre, ce facura atât'a furore in sessonulu trecutú? — scrici Vladioianu, a cărui proprietate erá abia nise asvêrlituri de departe.

Cum? D-t'a nu le cunosci? hohoti matron'a din cotula divanului.

Nu D.-n'a mea! eu parasescu numai arare-ori singuritate, si atunci nu pentru distragerile lumei mari...

Elu tacú, — ceialalti zimbira sciindu, cá elu cându o faceá erá numai pentru D.-n'a Brezoianu, cá-ci ori cum se retiêrea, gingasi'a atentiuniloru tradase, cá stim'a pentru ea se infocú cu o sfiita iubire, ce 'si ascépta numai momentulu spre a se înaltá in vapai flacaróse.

Dar' ciudatu! momentulu nu mai soseá, si elu 'si ducea sêmtirile in intunericulu animei, cá-ci D.-n'a Brezoianu cu chipulu ce farmecá pe ori cine acolo, unde bizari'a ei placeá a odichni — elu numai ajungeá la tempu. Si déca totusi se apropiá, si sêmtiá cá amorulu aripase verb'a lui — atunci istetimea ei o si ghicise. Prin o mâcaire a capulu, séu cu o dragalasia amenintiare dictá: „pân' aci, mai departe nu!“

Vladioianu nu erá dupa calapodulu celoru de acum — aveá puçinu curagiu, inse cu atâtu mai multa perseverantia in staruirile sale.

In nenumerate rânduri isi parasisé economi'a si ocupatiunile scientifice pentru D.-n'a Brezoianu, si pentru a-i spune fericirea ce ar' gustá, primindu ea mânu'a si numele lui. — Inse totu ea a fostu pricin'a de elu nu s'a destainútu, n'a rostitu cuventulu ecvivocu. Acum amarítu de vecinic'a traganare jurasé chiar' cu sil'a a dobêndi o clipa, si a-si despovará biat'a anima.

— „Ei bine! disé tener'a veduva ascernandu o eleganta mésa pentru ujina — amintindu D.-vóstra balulu de mâne, 'mi aducu aminte cá suntu in positie a apelá la binevoitoriu-ve ajutoriu!“

Electrisati prin bucuria a-i face acestu serviciu, cei patru domni o si rogara a le spune felulu lui.

Ea se incliná, apoi începú:

— „Dvóstra canósceti lumin'a si umbr'a stratului nostru socialu, sciti virtuti si pecate — sciti si aceea, cá exemple rele strica moravuri bune. Se întêmpla desu, cá însufetirea unui'a redica o fiintia in culmea serbatoririloru mai estase. Nime nu întreba de meritu, regula e cá întrég'a societate se alatura orbisui. Si nu e rea ast'a ilustrare caracteristica — dar' de câte ori nu e contrariulu? De câte ori nu se comite criminalitatea, cá far' a judecá se osendesce o nevinovata fiintia la celu mai umilitu dispretiu? —! — Ast'feliu s'a petrecutu si se petrece totu-de-a-un'a acolo unde e ocrotita prefacerea, mocveria, si acele piscatóre observari, siop-tite dupa penele marabuice alu evantalului.

Suateti martori la caceririle Domnisióreloru Plopsioreanu, sciti cá suntu framseti neintrecute — inse cu atâtu mai puçinu ve-ti sci despre a trei'a sora! —“

— Ah! dór' nu o Cordelia, cá a trei'a fiica a lui Lear? — intrerupsé asesorulu Negrea, cu obicnuit'a-i caustica.

„Intocmai asiá! — respunsé D.-n'a Brezoianu cámpesatu.

Toti tacura, apoi se pusera in gânduri — dar' numai supratenentele isbuti a gasi prin reminiscentiele petreceriloru trecute, o umbra lunga sibilica, care siedeá din inceputu pân' la sfêrsítu incarcata cu buchete si alte trofee a sororiloru desmierdate — si care dupa gustulu lui se potriveá de minune cá unu ornamentu de bronzu in cutare unghiu a salei.“

„Fórte bine! D.-le Iacobescu, apostrofá tener'a veduva, cu multa seriositate. Schitiasi chiar' portretulu Cordeliei Plopsioreanu, despre care ve spunu urmatóarele:

„Amesteculu in afaceri straine, e unu naravu de care m'am feritu cu voia.

„Nu m'a interesatu fléculu de di, nu m'a interesatu nici asta féta retrasa, ce zarti abia in fuga, si pe care mi-o descrisera tenerele ei sorori cá pe o Xantipa ce imprósca veninu, asupr'a totu ce resuffa in lume. Credisem fara reserva, nutrindu déca unu antipatiu pentru ea, dar' aprópe asiá cev'a. Inse ieri fiindu ceialalti dusi de acasa, o gasii suspinandu in pufurile de mull, ce aveáu se decoreze toalet'a ei de mane.

„Intr'unu singuru minutu petrunsei trist'a ei positia; si recunoscu ca me rusinámu de usiorinti'a cu care o ignorasemi pan' aci. Tienut'a ei, si cultivat'a conversare me convinse despre órb'a seducere ce patii.

„Cordeli'a e fiic'a cea mai mare, si pentru-cá natur'a nu-a daruitu-o cu unu esterioru ce inebunesce inimi si creri — parintii o pusera in umbr'a celoru dóue mai tenere, ce se desvoltáu cá in poveste, sub ochii loru încântati.

„Ce suferintie prestá Cordeli'a, marturisiá retragearea ei dela ori-ce conveniri sociale. Bucuri'a intréga i dá lectur'a, music'a si economi'a casnica, unde nefavorosulu ei esterioru nu întelneá bóldé, cá-ci curtenii se supuneáu cu dragu blândeii ei conduceri.

„Dar' nici aici nu fú în pace. Parintii o silira la petreceri, dicundu: cá déca natur'a a fostu mascera, ei cá parinti iubitori suplinescu defectele, cá limb'a lunei se nu svonésca cá preteréza fiic'a mai betrâna, din desmurdare pentru cele mai tenere.

„E crudu!“ — adaugá D.-n'a Brezoianu in caldur'a vorbirei. Inse tóte aste D.-niloru, abia ve voru atietia o schintea de interesu, fiindu cá persón'a ve este mai cá straina — dar' recugetati din umanismu la nenorocit'a ei esistintia si nadajduescu cá interesulu nu va intardiá a se insoçi!...

Cucón'a 'si face toalett'a.

„Aici avem numai o societate, care asiá bine convine érn'a la baluri, concerte, pe lacu — cá si vér'a la reuniuni, picnicie séu excursiuni. De aceea studiulu: cum primimu, tratamu si judecamu singuratele persóne, nu e fára óre-care picanteria, — prin elu se luminédia si propriile nostre positií.

„Deci fá'r'a mai accentuá delicateti'a cestiunei ve rogu d-loru a gândi la pecatele societátií la care si d-vóstra cu sciúti'a séu nesciúti'a a-ti concursu. Reganditi cum se se espie, cá biat'a jertfa se vina in trépt'a onórei cei compete. Ve rogu cu incvietudine, fiindu convinsa cá pentru tóte considerarile Dvóstre, nu ve-ti aveá caintia!“

Supratenentele multiamí pentru increderea aretata, apostrofandu cá cine are o asiá pledoara, in veci nu 'si va pierde dreptulu. Si de óre-ce i-s'a datu lui onórea a deschide balulu, primulú tour de valsu erá a d-sióriei Cordeli'a.

— Alu' doilea vínu eu, cându nu voiu pregetá a me insinuá pentru cadrilu si cotilonu — respunsé dr. Bianchi, unu teneru advocatu pe 'cátu de placutu dameleru pe atátu si pretiútu barbatiloru.

„Eu voiu presentá Dsióriei, intregulu cându alu juniloru ce se afla in despartimentulu nostru! adausé asesorele Negrea.

— Si eu, ce se facu eu spre a nu remáné inde-reptu? — Ei bine! remanu pe balulu de máné, pentru a-ti pune omagele lealitatií cavaleresci la petióre — disé Vladioianu cu o inchinare profunda.

„Multiamu d-loru! amu asceptatu asta generositate — respunsé cu inmisicare d-n'a Brezoianu, intindiéndu fiesce caruí mán'a sténga, cá-ci o particularitate a ei erá, a nu intinde drépt'a. — Sciusemi cá me adresezu la barbati adevérati, cari me voru spriginí a face o fintia amabila — din o umbra lunga si sibilica, dupa cum pré nimeritu o caracterisásé d-lu Iacobescu...“

— Scusa-me d-na! Recunoscú gresit'a mea superficialitate... Indepartarea... inficierea reului socialu, — si apoi esemplulu urítu alu parintiloru...

„Nimicu mai departe! — resuná depe buzele gratiósiei veduve. Fiesce care posiede gustulu seu specialu; d-t'a ai escelatu in finéti'a lui. — E frumósa sinceritatea, m'ai obligatu prin parerea franca — deci nici o iota mai multu!“

D-n'a Brezoianu erá mai multu dracu cá ángeru. Ea isbatí la d-n'a si d-lu Plopsioreanu, cá de asta óra se conduca ea pe Cordeli'a in societate. Cám facura nasuri la nóu'a ei simpatia, dar' nu pricepura cá sub surisulu naivu zaceá unu planu genialu. Desf' nu cu voie, bun'a armoniare i silí a promite. Apoi ce sci! erá dóra folositoriu altoru planuri a loru. De pilda: minunat'a potrivire a brunei loru fiice, cu supratenentele!

— Ce pareche! In plasticulu figurei, in expresi'a trasuriloru — in sférsítu in acea distinctiune ce cá ei, nime altii nu posiedeáu.

Apucara ocasiunea cu viclenia. Iacobescu numai cu Dn'a Brezoianu erá mai intimu, usioru poteá ea pune o vorba cumpenitóre, cá-ci chiar' mam'a supratenentelui cultivá o amicitia fórté caldurósa cu ea.

Oh! si suntu de scusatu tóte planurile, ce tiésa parintií cu fete de maritu?

Sér'a se apropiasé; stele scliceáu priu albii fulgisióri — cându se sui Cordeli'a pe treptele incovorate, unde servitórea i deschise o chilia calda si viu iluminata.

D-n'a Brezoianu erá dejá gatita, si-o intimpiná cá un'a din acele fintie, cari in simplitatea vestminteloru aparú cu asiá deplina distinctiune incátu 'ti vine a crede cá s'au pogorítu din acelu imperiu a povestiloru, unde florile pórtá fructe de auru, éra crengile flori de diamantu.

Lânga ea statuse Cordeli'a — umbr'a négra cu pelitia galburia, statusé cu lacrimi in ochi paréndu-se uríta cá unu monstru.

„Curagiu copil'a mea! díse tener'a veduva ghéicindu-i emótiunea. Astadi ti-se va deschide lumea visata, si ce 'ti dorescu e, se-ti affi fericirea in ea. Deci vino siedi! eu punu girandoulu cá se arunce radie de susu, — ér' Niniti'a se-ti peptene bogatele chici in unu nodu grecescu!“

Dupa o óra se gatase toalet'a. D-n'a Brezoianu ofera Cordeliiei o inghititura de vinu cu muscatu, apoi o conduse inaintea oglindei, pe care lustulu plafondului 'si jocá lumin'a in resfrángeru.

Cordeli'a uimita, nu cutezá a se recunósce in elegant'a fintia, ce-i se presintá din cadr'a aurita.

Vestméntulu in nuançiuulu mai finu alu unui galbinu palidu, escamotá cu deseversíre urmele negritiósie a pelitiei. Croiulu se alipeá cu acuratetia pe lânga tali'a ei mladiósa, ér' slepulu aruncándu undulatiuni sublime, o urmareá cá echo — cânteculu.

Nu cutezá a crede, cá e realitate..... realitate in care si ochii ei sfiosi luceáu a viétia, buzele a fericire, ér' obrazii petrecuti de repede circulatiune a sângelui, cautáu rumeni si plini.

O clipa se crediú rapita in unu visu.... visu teneru, june si ilusoru. Si oh! avea temere se nu piéra, se fie érase sclav'a crudei realitati!...

„Domnedieule! a-si vré se moru! siopti incetu, cându abiá intrata in sal'a balului, redicá sensatiune. — Iacobescu decorulu junimei, i făcusé onórea primei toure, pe care o continuara ceialalti cunoscuti, apoi cândulu celoru multi cari crediura cá ea e o stéua nóua, pe orisontulu socialu.

„Éta! murmurá D-n'a Brezoianu, pecatele societátií, séu mai bine misteriuulu prin care cáseiga favorulu ei. Unu singuru sciutoriu pasiesce inainte, ceialalti nesciindu nimicu tiénu cuventulu cu zelu si tenacitate...“

Si ea privi indestulita la debutulu protégatei. Amicii i portáu o ingrigire frageda. Ei nu numai cá o provo-

cău desu, dar' î-i presentara cei mai alesi teneri, cari 'si desemnău cu fala numele loru in carnetulu ei.

Cordeli'a deveni frumósa sub abundantia curteniei, a atentiunei si-a interesului ce i-se dedică. Ea conversă, saltă si surideă cu tóta inim'a in acele localitãti, ce pâna ieri i fusera sinonime cu iadulu.

„Aste tóte amu de-a-le multiumi d-nei Brezoianu! disè ea condusa in preumblare de catra Vladioianu. Nu e multu, de cându siedindu aicea gândeamu, că chinuri, chiar' mórtea nu e mai grea că osênd'a a fi in musica, risu, veselia;... a fi singura... tacuta si — parasita!

Melancoli'a vorbeloru din urma eră că unu suspinu innadusitu, pe care-lu intrerupsè cu o suridere ce sdrobi lantiulu prinsu de trecut. „Eu credu că d-n'a Brezoianu e unu ângeru... ângeru remasu se împodobesca pamentulu, nu credi si d-t'a D-le ast'feliu? — intrebă ea cu o fericire de copilu.

— Da! credu, credu! — repetă elu. Ea ne domineă cá prin o vergea magica! —

Cev'a mai târdiu spusè elu d-nei Brezoianu, nai-vele cuvinte a Cordeliei, împartasindu-i căm misteriosu, că: e fórte atrasu de simpatic'a fêta, ce cu modest'a nefaciarnicia unesce destula intieptiune, spre a incatusiá mai pe lungu, de cum e sér'a unui balu.“

Tener'a veduva clipi căm surprinsa prin tufósele gene, esprimandu-si bucuri'a că intaresce judecat'a ei, — adaugându nadejdea că si pe viitoriu cá amici, voru pas-tră Cordeliei atentiunea cuvenita...

„Oh! si mai multu cá asta! — disè Vladioianu cu caldura. — Cugetámu... déjà cugetámu cu seriozitate...“

Ací se oprí că-ci se apropiasè dr. Bianchi, carui se promisese d-n'a Brezoianu.

„Pentru astu jocu nebunu se perdu ce doreái amu incredintiá?“ intrebă ea cu glasu vibratoriu.

— Nici de cumu! Mâne mi-oiu face onórea a cercetá despre aflarea d-t'ale, si...

„Vladioiane, numai unu cuventu! Si acest'a prima-óra dupa evantaliu. A facutu dóra Cordeli'a o invingere?“

— Mai cá a-si raspunde cu „da,“ disè elu căm confusu, privindu rosele buchetului ei, ce-i remase in mâni.

Ast'a observare neinsemnata, innorà fruntea veduvei. Deci 'si inclinà capulu, pusè vârfulu degeteloru pe braçiulu cavalerului si disparù....

In deminèti'a ce urmà astei seri, ea nu mai gasi odichn'a somnului Recugetà neincetatu la curiósese cuvinte a lui Vladioianu, la tainuitele priviri ce spuneáu multu, si ascundeáu si mai multu.

„Lu vediusè multu lângă Cordeli'a, pe elu si si pe Iacobescu. Si Cordeli'a debutase brilantu pre lângă surorile ei. Ce minune eră, déca impresiunea lu siliá a gândi mai seriosu — au nu se jocase ea, Li'a Brezoianu, din destulu de crudu cu inim'a lui? —

Posibilitatea a-lu perde o palorasè de totu, cându intră Vladioianu salutandu mai ceremoniosu cá alta data.

Elu căm ghicisè resboirea ei, că-ci prin o sîrêta inspiratiune invêrti conversarea pâna la Cordeli'a, ce a buna sêma pluteá inca in suvenirile noptii neuitavere.

„Apropos.... — disè ea aducându-si aminte — nu cumv'a ai fi dispusu ami spune ce ai intreruptu ieri?“

„Ah! o presupunere; n'a fostu cev'a pozitivu — respunsè elu cu nepasare.

„Dar' eu dorescu a o scî...“

Atunci me supunu. — Cugetasemi déjà la esistinti'a amorului; la clip'a in care vine incetu, nesciutu si nevediu. Cum vine pentru a uní anime straine; anime ce întâlindu-se in alte rënduri, n'au palpitatu mai tare. Cugetasemi atunci, că ce vei dice cându unulu din fideliu d-t'ale stimatori ar' fi luatú asiá seriosu sórtea protegatei, încátu se te róge a fi interpretulu lui la parintii Cordeliei, si ale spune...“

Ea deveni purpuria, apoi cá paretele.

„Bine! balbutiá ea cu ochii in josu — ce se fie atunci?“ —

— Atunci? — e o intrebare, si d-t'a uiti ca-mi detoresci respunsu d-n'a mea!...

Ea se sculă, proptita de braçariulu vecinu.

„Spune! disè ea reprosiandu — spune farà reserva: — eu suntu celu ce iubescu pe Cordeli'a si eu vréu a o luá de soçia!“

Prestè trasurile lui barbatesci trecù o lina radia. Apropiindu-se de ea, i luá mân'a dicându: „e unu amoru mare, curatu, — inse unu amoru ce nu e alu meu, ci alu supratenentelui Iacobescu, care de asta óra si-a aflatu sufletu suroru sufletului seu. Va avé soçia din iubire; ér' mama-s'a nurora din stima si adeverata considerare...“

„Iacobescu! — esclamá ea eliberata de greumentulu unui steanu. Iacobescu si Cordeli'a oh! o pareche fórte potrivita...“

— Da! si se-ti mai spunu cev'a? Permiti Lia?

„Nu cumv'a érași o pareche? intrebă cu sîrêti'a-i indatinata.

— Da! si-o pareche ce nesmintitu nu ar' stá indereptu in fericirea celei dintâiu. E ce am doritu de trei ani a-ti spune că te iubescu, si-ti punu cu dragu la pitióre inim'a si numele meu!....

Cându eră se primésca respunsu dela fiinti'a stăpâna pe noroculu séu nenoroculu lui, usi'a se deschisè intrandu d-n'a si d-lu Plopsioreanu adêncu emotiunati.

Cordeli'a le spusesè despre ofertulu lui Iacobescu, apoi si visit'a mamei lui se anuciasè. Eráu fericiti de onórea ce li-se dá — dar' nu asiá fericiti precum poteáu fi in casu de reesiá planulu tiesutu de ei. Totusi instinctulu, curtuosi'a i indemná a-si aduce obligatele multiumiri d-nei Brezoianu.

„Asiá dara Cordeli'a si Iacobescu suntu o pareche logodita? — intrebă dragalasi'a veduva cu bucuri'a triumfului.

Unu „da!“ duplu resună.

„Atunci permiteti-mi a ve presentá pe Li'a Brezoianu si Claudiu Vladioianu, cá a dóu'a pareche!

Rostindu aste, i-se perdusé 'indatinat'a sîretia, — dar' faci'a-i esprimá fericirea sufletului intregu.

Nu mai multu sténg'a ci mân'a drépta intinsé lui Vladioianu, care cá unu juramentu alu iubirei, depusé pe ea primul. seu sarútu de — mire.

Emili'a Lungu.

O da.

(La Fetuesiu.)

Se 'nchisera tēmpí pe tēmpuri in a vécuriloru umbra —
De cându totu mai rechiamu inca dulcii ani ce-amu petrecutu, —
Cându sub vélulu noptii line incântatu de lun'a sumbra,
Cându la cântu de paserele sub alu dílei ceriu placutu
In romantic'a-ti regiune — o, eternule Beiusiu,
Ce-ai dusu tainicu din Elada scumpulu museloru culcusiu!

Câte-odata stámu pe plaiuti: ce 'n amoruri tainuite
Cu a Crisiului reci valuri se saruta si se jocu.
Câte-odata stám pe dēlm'a-ti ce 'n priviri nemolcomite
Se ochescu cu Graçi ce respunde a dílei focu:
Imi nutreamu sufletulu veselú pe maretulu teu Parnasu
Si creseam de-a s'a iubire ce totu sfînta mi-a ramasu.

Destinulu din veci 'ti fuse se fii faru pe vecinici tempuri
Multoru inimi iubitóre de lumina si avēntu, —
Multoru inimi amagite pe-a Minervei sacre câmpuri
Ce culegu suculu vietii din flori puse de celu sfîntu:
Intre dēluri, ce in taina tienu trecutul cu minni,
Vorbitóre de marirea scumpi parintiloru strabuni.

Destinulu din v. ci 'ti fuse se dai vietia la legende
Din vietia-ti gloriica — incântandu pe caletori;
Amorulu se tiese cuibulu fericiriloru crescunde
Pe-alu teu sinu frumosu, — in butulu ochiloru pismuitori,
O natiune ce posedie unu asiá bogatu isvoru
De placeri mângaitóre — este nému nemuritoriu.

Stai in cēti'a departarii... numa 'n visurile mele
Te mai vedu acumu si totusi multe bucurii 'mi dai:
Imi areti a gintei mele talaru tristu perindu c'acele
Umbre spariate 'n lume cându iesu diorile din raiu.
Si-a natiunii dulci sperantie le vedu vesele inforindu
Avisandu-o la mari dile, ce petrecu in alu meu gându. —

Voi! cari respirati parfumulu viseloru incântatóre
Sub unu ceru cu-atâte daruri: — mai conturba-ve suspinu?
De-asiu fi-aprópe, o poveste se ve-tiēnu de-a mele óre,
A-ti sci mesurá cu gândulu diferinti'a ce desbinu
Ceriulu de pamentu!... Dar' fie, fie cá alu vostru traiu
Se-lu sēmtiti in ast'a lume cá unu visu placutu in raiu!

Tu, de candu...

Tu de candu mi-ai díeu adio
Dorulu teu m'a pusu in patu,
Faci'a adi de mi-ai privio
N'ai escapá de-unu planeu curatu.

Vina scumpa, vedi de mine,
Mai suride-mi dulce, blandu;
Si de nu-mi va fi mai bine
Se moriu glasu-ti ascultandu.

Foisióre...

Foisióre de vióre,
Er' audu privighitóre,
Mierla, cuculu o ingana,
Luno'a-in doine se légana.

Codru-i verde, vaea ríde,
Veseli síedu haiduci 'n smide.
Campu-i raiu de floricele
Fluturi se 'ndrageacu ou ele.

Sórele de primavéra
A adusu norocu in tíera:
Bucurie, veselie
Si 'n padure si 'n campie.

Numai eu la-a mea durere
Nu mai aflu mangaiere:
Cá e'o epunu nu amu la cine
Nici nu-i leacu se mi-o aline.

Din poesile inedite ale lui Isaiá Bosco.
(Iason Bianco.)

Amintiri!

Tre-a Bistriciódrei licmuci dragi,
Petrecu plutasii 'n glume —
Ah! nu-i me credeti locu frumosu
Cá Tulghesiuulu in lume.

Unu sicu se 'ntinde 'ntre doi munti
Si unu ziuletiu in vale
Tre dupa flori, pee dupa stanci
Alérga 'n fug'a mare;

Si-o stanca se 'naltia din cin
Si merge pan' la cecinei —
Din versulu ei priveaci cu draqu
Alatea dulci mistericiu!

Aici stám nopti si díle 'ntregi
Sierdntu in tainici ganduci,
Aici amu planou si-am zisu de sócte
In mii si mii de tenduci.

Ah! te salutu — tienulu frumosu
Si plangu cá unu copilu —
Sandindu ca 'n vreami de gaca 'necescac
Mi-ai fostu unu scumpu asilu. —

Datesiu 1884.

V. B. Muntenescu.

Cata dorere...

Cáta dorere 'n alu mieu sufletu
Traindu amu adunatu,
Si cáte nopti me-amu plánsu la stele
De tine departatu.

Dupa-unu minutu de fericire,
Urmédia atát'a plánsu,
De chiar' si ceriulu se 'ngrozesce,
De chinulu mieu respusu.

Si totusi eu dorescu mereu,
Odata se-ti vorbescu,
Desi unu vécu ar' trebui
Apoi se nacagiescu.

G. SIMU.

Lupt'a cu ursulu maritanu.

PARINTELE CARTHAUSI.

— ROMANU tradusă din l. magiara. —

(Continuare.)

VIII.

Preste câte've'a dîle erám la tatalu meu. Elu m'a primitu bene, — totusiu rigid'a seriozitate a densului, cu care s'a portatu faća de mene in tóta viéti'a lui, mie, care nu intimpinasemi pâna aci decátu affectiuni, mi-a părutu căm rece. Dara dupa ce, preste câte've'a dîle, re'ntorecîndu din Avignon, 'mi spusè ca Armand va remané la noi si ca impreuna vomu merge la universitatea din Toulon, si dupa-ce betrânulu Ioanu 'mi descoperi ca tatalu meu din gratitudine catra parentii lui Armand a mijlocitu se fia denumitu din partea Prefecturei de tutoru alu amicului meu si ca prin urmare deusulu are de-a-se ingriji de instruirea si intregu viitoriulu acestui'a: am uitatu totulu, si anim'a mi se umplu de bucuria si de o viua recunoscintia faća de tatalu meu.

Una singura impregiurare erá care 'mi intunecá acestu ceriu curatu si 'mi umplea aórea sufletulu de gîndiri triste; si acést'a erá irreligiositatea, care durere se latise dejá preste intrég'a Francia, — eu inse pentru artai'a data o observái la cas'a-mi parentiesca. — Crescutu la Jesuiti, me legám cu totu foculu animei miele fragede de credinti'a in care ani indelungati 'mi aflasemi fericirea si nu poteám a-mi suffocá mirarea asupr'a indiferentiei ce me incungiuurá. — A venitu dominec'a si nemene nu va meusu la beserica; — poporulu a facutu o processiune si noi i-am privitu nemişcati din ferestra; — a venitu ajunulu si noue ni s'au datu carne, — eu nu voiám se mánáncu si reflectái la ajunu: tatalu meu surisè. — Ce se insemneze acést'a? cugetái intru mene; tatalu meu surride! — si in sufletulu meu se stérni celu de ántáiú dubiu in faća credintiei miele inca firme; si acestu dubiu se iviá din nou si din nou in anim'a mea din ce in ce totu cu mai mare vehementia. Dóra ajunulu nu e lucru de capetenia!? cugetái intru mene; — dara la ce ajungemu atunci déca ni-e tertatu a calcá unu preceptu a besericei? si cugetái totu mai multu si mai adéncu, inse fára de-ami poté linisci sufletulu ori a reaflá acele bucurii cari mi le intindeá óre-cándu credinti'a; — si cándu me aflám in beserica ori ingenunchiám in chili'a mea inaintea icónei Mariei, totu-de-a-un'a se stérniá din nou in sufletulu meu intrebarea: óre de ce a surrisu tatalu meu? — ori dóra ar' fi ridiculu totu ce facu eu? — M'am spariatu de acestu cugetu pecatosu si din nou 'mi rostii rogatiunile indatinate; dara inzadaru. — cà-ci ele 'si pierduserá pentru mine poterea loru farmecatória.

Incepui a me sémţi nefericitu; anim'a mea se turmentá de unu chinu mai inainte necunoscutu, care me apesá eu atátu mai greu cu cátu me lipsisè si de consolatiunea sperantiei; dara eu taceám, neindrasnindu a vorbi nimenui despre dorerea mea, care o cugetám atátu de pecatósa; si care desí me chinuía, totu nu erá lipsita sí de óre-carev'a placere, cá sí ori-care cercare de acést'feliu in care omulu, desí 'si sémte ruin'a fericirei s'ale, totu se mândresce in primele momente, vediéndu-se radímatu pre propriiele s'ale fortie. — Inca inainte de a parasi cas'a parintiesca, erám dara indoitu in credinti'a mea. Si óre cene se nu se ingrozésca cugetándu: cāti ómeni au ajunsu la acésta stare chiar' in modulu in care ajunsèi

eu? cāti ómeni si-au pierdutu credinti'a si cu ea fericirea singuru pentru ca credinti'a loru invapaiata a fostu intémpinata in lume de unu surrisu despretiutoriu; — pre cene se nu umple de gróza acésta impregiurare, mai alesu déca privindu in giurulu seu va aflá ca acést'a nu e sórtea numai a unoru esceptiuni nefericite, ci e o bóla comuna a veacului nostru, o bóla care abiá o potu incungiuurá puçini ómeni mai fericiti si mai tari. — Ne botesamu din datina, ne crescemu crestinesce, pentru ca sistemulu e de-asié; si dupa ce ani indelungati amu crediutu, si amu fostu fericiti in credinti'a nóstra: intrándu in viétia nu aflamu de cátu irreligiositate; — vorbimu despre credinti'a nóstra si toti facu din umere, despre preceptele besericei si toti ne compatimescu; pentruca veaculu nostru este unu veacu practicu, a carui devisa e calcululu si lucrulu; — credinti'a veacului acestui'a e cásigulu, si déca are si elu martiri — numai poft'a de bani í-i face pre acesti'a se suferè si se jertfésca. — Si óre intre ast'feliu de impregiurari individulu singuratecu póte-si conservá credinti'a s'a? Asiéd-i-lu pre elu singuru cu credinti'a lui intre mii de persecutori, si elu se va luptá si va muri pentru credinti'a lui; inse déca nu va aflá pre nemene cá se-i contradíca, déca nu va intimpiná decátu compatimire si despretiu, déca va fi consideratu numai de unu fantastu si nimene nu-lu va invrednici de respunsu socotindu-lu de unu nebulu inocentu: credevá óre elu? Se póte ca se va aflá câte unulu care totu 'si va mai pastrá credinti'a lui, dara multímea de buna séma nu; pentru ca precum in viéti'a comuna ómenii nu aduna decátu banti ce se afla in cursu, asié si in lumea ideala numai conceptele de comuna apretiuire se considera; si puçini sîntu cari se aiba voia de-a-se impotrivi evenimentu, mai alesu déca in impotrivirea loru nu se nici perseanta de nimenea.

Din nenorocire eu nu fusèi dintre acesti prea puçini fericiti; si dupa-ce am absolvatu universitatea, cetíndu si invetiándu multu, si tiéndu strínsu la credinti'a mea am incercatu o lupta desperata contra tuturorú indoieleloru mai mari: din indoielnicu devení necredintiosu, si din pruncu odinióra felice teneru posomorftu; si asié re'ntórsei la cas'a parintiesca.

(Se va continuá in anulu urmatoriu.)

Br. JOSIFU EÖTVÖS.

Gure rele...

Gure rele, cîrtitóre,
 Multe cîrtiti pe sub sóre;
 Daca vedeti vre-unu tíentiariu —
 Faceti din elu armasariu....
 Si 'n veci nu ve saturati,
 De-a hulí pre cei curati....
 — O, gure afarisite!
 Si in rele cutropite —
 Nu ve temeti de nevoi?
 Cà-ci in urma singuri voi,
 Vetí remánè de nimicu....
 Eu num'a-atát'a ve dícu!

J. J. ARDELEANU.

Deschidemu abonamentu pre anulu 1885 la:

„*Amiculu Familiei*.” Diariu beletristicu si enciclopedicu-literariu — cu ilustratiuni. Va aparé in $\frac{1}{13}$ si $\frac{15}{27}$ di a lunei in numeri câte de $1\frac{1}{2}$ — $2\frac{1}{2}$ côle cu ilustratiuni frumoase; si va publicá artielli sociali, poesie, novele, piese teatrale, romanuri s. a., — mai departe va tractá cestiuni literarie si scientifiche, cu reflesiune la cerentiile vietiei practice; va petrece cu atentiune viéti'a sociala a Romaniloru de pretotindene, precum si a celoru-alalte poporatiuni din patria si strainatate; si prin umore dulce si satira alésa va nisui a face câte o óra placuta familiei strivite de grigile vietiei; si preste totu va nisui a intinde tuturoru individiloru din familia una petrecere nobila si instructiva. Pretiulu de prenumeratiune pre anulu intregu e 4 fl., pentru Romani'a 10 fr. — lei noi. — Cursulu anului urmatoriu va incepe cu novel'a cere a obtienutu pên'a de auru destinata din partea nóstra pentru premiarea celei mai bune scrieri beletristice romane; si cu o piesa teatrala scrisa in vier-suri, care asemenea a fostu premiata din partea nóstra cu 200 franci in auru. — Abonantii noi voru primi gratis totu ce a aparutu pâna cum din interesantulu romanu „Parintele Carthausi.”

— „*Preotulu Romanu*.” Diariu basericescu, scolasticu si literariu. Va esi in $\frac{4}{16}$ si $\frac{18}{20}$ di a lunei; si va publicá: a) artielli din sfer'a tuturoru sciinteloru teologice, — tractate dogmatice, istorice, juridice, morali, pastorali etc. b) artielli din sfer'a educatiunii si instructiunii religioase-morali, — tractate pedagogice, didactice si catechetice etc. c) predice, omilii, catechese si paranece: pre dominece, serbatori si diverse ocazioni, — d) istorioare, novele si poesii morali; precumu si ori ce cuvinte intiepte si amenunte aplicabili la elaborate religioase-morali; — e) studii archeologice si documinte istorice din trecutul basericeii rom. legi si dispusetiuni privitoare la basericele si scólele romane confesiunali; g) Revist'a evenimentelor, mai alesu a celoru din sfer'a basericesca, scolastica si literaria. — Pretiulu de prenumeratiune pre anulu intregu e 4 fl. v. a. pentru Romani'a 10 fr. — lei noi.

— „*Cartile Sateanului Romanu*.” Va esi in fie-care luna câte una carte, baremi de una côle; si va publicá: a) descrierea vietiei câte a unui barbatu mai vrednicu de amintirea si recunoscinti'a poporului romanu; b) cunoscintie din economia, industria, medicina, juridica s. a.; c) poesie vechie si nóue, mai cu séma de acelea cari atingu mai de-aprópe pre poporulu nostru si impregiuravile in cari a traitu si traesce; d) novele populare, istorioare, fabule, anecdote, glume, proverbie si cuvinte intiepte de invetiatura si petrecere s. a. Pretiulu de prenumeratiune pre anulu intregu e 1 fl. v. a. Pentru Romani'a 3 franci — lei noi. — Abonantii voru primi gratis mai multe portrete si alte icóne frumoase, — afora de ace'a 'si voru poté procurá cu diumetate pretiulu mai multe opuri aparute in Editiunea nóstra.

— Collectantiu primescu gratis alu 5-le esempl. —

— *Tóte aceste trei diuaria — cu tóte premiile si favorurile — abonate deodata, costau pre anulu intregu numai 8 fl. v. a., pentru Romani'a 20 franci — lei noi.*

APELU. „*Armoni'a*” societate pentru cultivarea si respândirea muziceii nationale in Bucovin'a, va edá cu 1 Ianuarie 1885 brosiure de quartete pentru voci barbatesci (exceptionalu si pentru coru mixtu) atátu in partiture câtu si in voci siugurate. — Pentru ajungerea acestui scopu inca necunoscutu la români — fiindu prim'a incercare pe terenulu musicalu — apelamu la publiculu românú, care are sémntiu pentru muzica, de a ne dá concursulu necesaru. — Nu credemu consultu de a face vre-o reclama agomotósa spre realizarea ideei propusa, de óre-ce faptele presente ne arata, cumca realizarea ideei acestei ar' fi salutare muziceii nóstre nationale. — Promitiendu-ne cei mai distinsi compositorii romani concursulu lorú la opé'a numita, ne adresamu catra onoratulú publicu românú se ne spriginéscu dupa putintia, cà-ci numai dela acést'a depinde aparitiunea brosiurilor. De nu se voru intruni celu puçinu o suta de abonenti, realizarea ideei va rămânea unu *pium desiderium*. — Brosiurile voru aparea lunaru câte de c-cóla tipariu in partitura si cu câte patru esemplare la voce. — Unu esemplariu (partitura cu 16 voci) va costá 1 fl. 80 cr. séu 4 fr. 50 b. — Nevóindu se facemu vre o intreprindere lucrativa in bani, vomu imbunatafi atátu remuneratiunea compositoriloru câtu si marimea brosiurilor, daca se voru anuntia mai multu de o suta de abonenti. — Rugamu pre onórtulu publicu de a ne tramite abonamentulu pentru ántái'a brosiura inainte si anume pâna celu multu la 15 Decembre 1884 la adres'a Societatea „*Armoni'a*” (la mánuile presidentului Leonu cavaleru de Goianu) in Cernauti, Bucovin'a. — In necu cu acestu apelu publicatulu si normativele statorite de societatea „*Armoni'a*” cu privire la domeni compositorii — 1. Compositiunile sa ne întocmeie in prim'a linia pentru patru voci barbatesci (Tenore I si II, Basso I si II); nu suntu escluse si compositiunile pentru coru mixtu (Soprano, Alto, Tenore si Basso.) 2. Quartetele se aiba unu caracteru lumescu, se voru primi inse numai exceptionalu si quartete cu caracteru basericescu. 3. Pentru censurarea quarteteloru incurse va functioná unu comitetu redactionalu, care va decide numai despre primirea sau neprimirea lorú, fára cá se faca vre-o co-rectura. 4. Compositoriulu este obligatu a scrie compositiunea sa corectu cu textulu trebuintiosu atátu in partiture câtu si pentru vocile separate. 5. Manuscriptele — si auume cu unu motto — se se adreseze catra Societatea „*Armoni'a*” (la mánuile dlui presiedinte Leonu cavaleru de Goianu) in Cernauti, Bucovin'a, alaturandu unu plicu inchisu — cu acel'a-si motto — care trebuie se contiéna atátu numele compositorului câtu si celu alu autoriului. — Pe de alta parte se obliga societatea la urmatóarele: — 1. Fie-care compositoriu activu primesce dela redactiune unu esemplaru de fie-care brosiura, adeca partitura. 2. Compositiunile se voru remunerá din partea redactiunii... afara de va abdice cinev'a la premiulu seu. 3. Remunerarea va fi de celu puçinu 1 fl. — séu 2.25 franci pentru o fácia a unei file din partitura, octavu mare. 4. Remunerarea se va eliberá 30 díle dupa aparitiunea brosiurei, in care se va afá un'a din compositiunile respectivului compositoriu. 5. Ori si ce compositiune neadmisa de catra redactiune va stá la dispositi'a autorului. 6. Redactiunii i se va poté inténtá unu procesu de presa, deca va dá cuiv'a o compositiune spre declamare in publicu inainte de publicarea acesteia. 7. Ori-ce alte conditiuni se voru ficsá mai

de aprópe privatim între compozitoriului respectiv și redacțiune.

Presidentulu societatii:
Leonu Cavaleru de Goianu.

Loteri'a pentru scól'a româna de fetițe. — Apelulu Reuniunii femeiloru române din Sibiu dela 10/22 Maiu a. c. a fostu intempnatu cu caldura în tóte partile locuite de români. — Pre ori-cene a trebuitu se surprindia zelulu și generositatea, cu care au concursu publiculu romanu la maintarea scopului reuniunii.

Au încursu pentru loteri'a arangiata în favorulu fondului scól'ei de fete preste 1200 de obiecte alese, din cari s'au compusu 1000 de câștiguri, cari — fâra nici unu pretiu de afecțiune — numai vre trei sute suntu de o valóre dela 50 cr. pana la 1 fl., ér' celelalte tóte dela 1—40 fl.

Pe lângă lucrurile de salonu ale dameloru nóstre, o multime de lucruri de mâna ale tierancei române suntu de tóta frumseti'a.

Puține loterii arangiate spre scopuri filantropice se potu laudá cu premii atâtu de valoróse cá loteri'a acést'a.

Premiile acestei loterie suntu pretiuite prin esperti preste 3000 fl.

Este usu, cá la ast'felu de întreprinderi se emitu sortiuri în valóre nominala de diece ori mai mare decátu valórea premiilor: Reuniunea femeiloru române inse, tiéndu contu de publiculu romanu, în continuu angagiata lá totufeliulu de contribui, a emisu pentru 1000 de câștiguri numai 12,000 de sortiuri a 50 cr. în valóre nominala de 6000 fl., va se dica nici duplulu valórei premiilor, și numai de 12 ori mai multe decátu câștigurile.

Femei'a româna a datu probe vedite de generositatea sa, — acumu se apeléza mai cu séma la darnici'a barbatiloru și cu deosebire a bravei nóstre inteligintie, cá prin cumperarea sortiurilor se înlesnéscă Reuniunii desfăcerea loteriei.

Tragerea la sorti se va efeptu la 12 Ianuarie 1885 în presentia și sub control'a unui comisariu alu autoritatiloru politice, dtto 13 Novembre 1884, Nr. 70,166.

Unu catalogu tiparitu, în care în numeru curentu voru fi descrise tóte câștigurile și semnatu toti numerii trasi la sórte, se va trimite la timpul seu, în tóte partile în cari voru avé trecere sortiurile; cá proprietarii sortiuriloru trase se se póta orientá și tramite, sortiurile la timpul cá ast'felu se se evite ori ce neplacere, ce ar' poté proveni din impregiurarea, cá obiectele câștigate nu s'aru redicá la timpulu prescriu.

Procesulu de pressa intentatu veteranulu publicistu și neînfrantulu stelpu alu Natiunii române dlui **Georgiu Baritiu** s'a pertractatu în 15 l. c. n. la Juriulu din Sibiu, înainte unui auditoriu numerosu și alesu, și s'a sfêrsitu cu absolvarea în unanimitate a acusatului. Cându referintele Juriului a esprimatu cuventulu „nevinovatu” — publiculu a eruptu în frenetice aplause și vivate.

Hymen. D-lu *Augustinu Gasparovszky* oficialu reg. de posta în Caransebesiu, Joi în 4 Decemvre st. n. dem. la 10 óre si-a serbatu cunun'a sa în baserica greco-româna din Pest'a cu multu amabil'a d-ra *Hermina Steckoff* din Budapest'a. Cá nasi au fungatu la acestu actu solemn u din partea miresei d-lu **Georgiu Opra**

candidateu de avocat, din partea mirelui d-lu **Alfred Gége** oficialu finantialu; ér' ceremoniele de cununie în ornatu pomposu le-au celebratu Reverendissim. Domnu **Ioanichiu Miculescu** preotu românu în Pest'a și asessoru consistorialu. — Atotupointele se-si reverse darulu seu asupr'a acestei împreunari, și se îndelungéscă junei parchi firulu vietiei pâna la cele mai adênci betrániete.

Siedintia publica a tiéndu Societatea de lectura „*Andrei Siagun'a*” din Sibiu în 11 l. c. n. în Memori'a Marelui **Archipastoriu Andreiu** — cu urmatoriulu *Programu bene-esecutatu*: 1. „*Cuventu ocasionalu*”, rostitu de **Virgilu Oniti**, clericu cursulu III. 2. „*Cantecu de unire*”, cor. de **W. A. Mozart**, esecutatu de corulu societatiei. 3. „*Sunetia sióvecelu*”, naratiune de **A. Pann**, declamata de **Titu Strîmbu**, cl. curs. III. 4. „*Ceoa ce constituie adeverat'a demnitate a unui poporu este culturu a lui intelectualu și religioasa-morala*”, disertatiune de **Romulu Mircea**, cl. curs. III. 5. „*Furtun'a*”, coru de **I. Dürner**, esecutatu de corulu societatiei. 6. „*Scen'a temnitiei*”, din legend'a dramatica: „*Despotu Voda*” de **V. Alexandri**, declamata de **Virgilu Oniti**, cl. curs. III. și **Nicolau Terheșea**, cl. curs. II. 7. „*Éta din'a triumfata*”, coru de **V. Humpel**, esecutatu de corulu societatiei.

† **Georgiu Secula** unulu dintre cei mai aprigi și neînfrânti sustiitori ai cauzeloru nóstre nationale, avocat în Dev'a, dupa lungi și grele suferintie, provédiutu cu ss. sacramente ale moribundiloru, în 4 l. c. și-a datu nobilulu și laboriosulu seu sufletu în mânilor Creatoriului în alu 45-le anu alu vietiei și 20-le alu fericitei s'ale casatorii. — deplânsu de numerosii sei consangeni și amici si de Natiunea româna, care'á i-a fostu unu fiu sinceru și devotatu pâna la ultim'a s'a resulfare.

Maria Gaborș, fiic'a preotulu gr. cat. din Pétr'a, **Iosifu Gaborș**, în urm'a unui, morbu greu de 9 luni, în 26 Novembre la 7 óre deminét'a și-a datu blândulu sen sufletu în mânilor creatoriului. Adormirea repausatei a ranitu adêncu animele au numai a parintiloru sei slabi și betráni, a numeroseloru sale némuri, cari o prăciunau și iubiun, și si animele tuturor acelor'a, cari numai o cunosceá. Ceremoniele funebrale au fostu sevirsíte prin siepte preoti. Cuventulu funebralu l'a rostitu d-lu profesor **gimn. Gregoriu Pletosu** din Naseudu, — ér' iertatiunile le-au lutu d-lu **Petru Verticu**, — cari ambele au storsu multe sírde de lacrimi din ochii auditoriloru. Cosciugulu repausatei, acoperitu de frumóse și numerosé cununi a fostu dusu de 6 studénti dela gimnasiulu romanu din Naseudu, cari sub conducerea d-lui prof. **Gr. Pletosu** au tiéndu totu-odatu și corulu cântariloru funebrale. O a petrecutu la momentu întregu poporulu din locu precum și unu numeru mare de gelitori din opidulu Naseudu și giuru. —

Partea IV. din Memoriulu lui Jos. St. Sialntiu se cauta spre cumperare din partea societatei literarie-besericesei „*Alexi-Sîncalane*.” A se adresá la Redacțiunea acestui diariu ori la ins'a-si societatea în Gherl'a.

Redacțiunei.

— Serbatori fericite tuturor cetitoriloru nostri! —

Doritorii de-a avé diariulu nostru și pre anulu urmatoriu — benevoiéscă a se aboná fâra amênare, cá-ci netiparindu esemplarie întrecatórie, mai târdiu nu le-amu poté servi cu toti numerii.

Abonantii cari n'au primitu vre-unu numeru și **Deslegatori de gacantii** cari n'au primitu premiulu câștigatu — benevoiéscă a reclamá îndata si vomu suplini defectulu.

Din icónele date cá premia în decursulu acestui anu mai avemu câteva esemplaria și le tramitemu gratis acelor'a cari voru fi primitu esemplarie mánjite (murdarite) ori nu deplinu succese — numai se ne însciintieze cátu mai curându despre acést'a.

Proprietariu, Redactoru respundietoriu și Editoru: **Niculae Fekete Negruțiu.**

Imprimari'a „*Aurora*” p. A. Todoranu în Gherl'a.